

‘Diederik Samsom probeert schandaal rond Europese lobbysubsidies onder het tapijt te vegen’

Posted on 29 mei 2025 by Calvin Schukkink

Volgens de Europese Rekenkamer heeft de Europese Commissie jarenlang op niet-transparante wijze miljoenen euro's verstrekt aan groene ngo's die lobbyactiviteiten op touw zetten voor links getint klimaat- en milieubeleid. Doelwit waren vooral de andere EU-instellingen, waaronder (leden van) het Europees Parlement. NSC-Europarlementariër Dirk Gotink eiste steeds dat de onderste steen boven moet komen. Wynia's Week sprak met hem.

Mede dankzij uw bemoeienissen is duidelijk geworden dat de Europese Commissie ngo's heeft gesubsidieerd om bij Europarlementariërs te lobbyen voor haar eigen klimaat- en milieuplannen. Hoe ging dat in z'n werk?

Gotink: 'Vanuit mijn rol in de begrotingscontrolecommissie in het Europees Parlement heb ik tientallen contracten onder ogen gekregen die door de Europese Commissie zijn afgesloten. Het merendeel van de contracten ging over partijen die actief zijn in het beïnvloeden van politiek en beleid bij de Europese instellingen. Als het bijvoorbeeld gaat over het LIFE-programma – bedoeld om initiatieven rond klimaat en natuur te financieren – dan zijn er concrete lobbydoelstellingen terug te vinden: over het aantal afspraken met Europarlementariërs dat gemaakt gaat worden, over hoeveel amendementen van de ngo er in een nieuwe wet terechtkomen of over hoeveel groener Europese verkiezingsprogramma's zijn geworden door de inzet van een ngo. De Europese Commissie zette daar dan een stempel en een handtekening onder. Daarmee werden het doelstellingen voor het verstrekken van Europese financiering. Dat is rolverving tussen de wetgevende, de uitvoerende en de controlerende macht. Het is slecht voor onze democratie en het ondermijnt het vertrouwen van burgers in de EU.'

De Europese commissaris voor begroting, fraudebestrijding en openbaar bestuur, Piotr Serafin, noemde de lobbycontracten 'onacceptabel'. Tegelijkertijd ontkende hij dat er sprake was 'indirect lobbying', omdat de subsidieontvangers volledig zelf hun inhoudelijke koers zouden hebben mogen bepalen.

'Het is belangrijk dat er nu een commissaris zit die het probleem erkent en serieus wil nemen. Tegelijkertijd spelen de juristen in de Commissie een semantisch spelletje. De Commissie financiert ngo's die beleid beïnvloeden in Brussel en daarbuiten. Daarom noem ik het ook een schaduwlobby. Ja, de ngo's zijn verantwoordelijk voor hun eigen stellingnames en meningen. Maar de Commissie keurt de contracten goed en in die contracten staan in sommige gevallen heel concrete lobbyactiviteiten beschreven.

'Ik ben erg voor het steunen van het maatschappelijke middenveld. Maar in dit geval hebben we het over professionele organisaties die vooral bezig zijn met het beïnvloeden van beleid. Het probleem is dat de regels van bepaalde Europese fondsen, zoals het LIFE-programma, expliciet toestaan dat ontvangers van geld zich bezighouden met het beïnvloeden van beleid en zelfs met de uitvoering ervan. Daarom moeten we die regels zo snel mogelijk aanpassen.'

Er zijn ook zogenoemde lobbylijsten opgedoken met namen van politici die benaderd moesten worden om vóór groene plannen te stemmen, zoals de

omstreden Natuurherstelwet van voormalig Eurocommissaris Frans Timmermans.

‘Dat is inderdaad de aanleiding geweest voor de start van het onderzoek naar de relatie tussen de Commissie en netwerken van externe partijen. Op deze lijsten stonden de namen van Europarlementariërs die lid waren van de milieucommissie van het parlement en die kritisch waren over de Natuurherstelwet. Het doel van de lobby was dus om heel gericht vooraf geselecteerde Europarlementariërs te benaderen. Dat gaat natuurlijk veel te ver.’

Het balletje van deze groene ‘ngo-gate’ is pas gaan rollen nu de Europese politiek wat kritischer lijkt te worden op het radicale klimaatbeleid. Wat zegt dat over de politieke cultuur in Brussel?

‘Ik denk niet dat die twee dingen direct met elkaar verbonden zijn. Wat deze zaak vooral blootlegt, is een gebrek aan controle – zowel vanuit de journalistiek als vanuit het Europees Parlement. De balans tussen macht en tegenmacht begint zich nu eindelijk wat te herstellen. Hiervoor is op zijn minst nodig dat we toegang krijgen tot alle contracten – het zijn er meer dan 9000! – en dat de Europese directoraten-generaal van Milieu en van Klimaat onder verscherpt toezicht van het Europees Parlement komen te staan.’

U wilt dat wordt onderzocht of de Europese Commissie ook schaduwlobby's inzet bij andere thema's, zoals bijvoorbeeld migratie. Stel dat blijkt het geval, wat dan?

‘Gelukkig zien steeds meer mensen dat we echt grip moeten krijgen op migratie op Europees niveau. Kijk ook naar de nieuwe Duitse regering. Wat u suggereert zijn we nog niet tegengekomen, en ik mag hopen dat dat zo blijft.’

Ook ex-kabinetschef Diederik Samsom, de voormalige rechterhand van Eurocommissaris Timmermans en tot vorig jaar ook van diens opvolger Wopke Hoekstra, heeft gereageerd op het lobbyschandaal. Volgens hem heeft de Commissie nooit opdrachten aan ngo's verstrekt om specifieke Europarlementariërs in groene richting te duwen. Wat vindt u van die houding?

‘Voor Samsom, een van de architecten van de Green Deal, vind ik dat toch zeer

naïef. Rond de invoering van veel van de groene wetten is de afgelopen jaren een enorme machtsstrijd gevoerd. Dat ging er keihard aan toe. De groene lobby heeft in die strijd een cruciale rol gespeeld. Als dan wordt vastgesteld dat de Commissie optrad als financier van die lobby, dan lijkt me dat voldoende reden om de manier waarop de Commissie werkt héél kritisch tegen het licht te houden. Door dat te bagatelliseren, houdt Samsom de boel voor de gek.'

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [**HIER**](#). Hartelijk dank!